

Stuseco

Stichting ter bevordering van de studie van de Surinaamse economie
Opgericht 16-12-1977, Stichtingenregister nr 41149657, Fiscaal nr 009960387, banknr NL60RABO0327014105
C.Jolstraat 50 ~ 2584 ET Den Haag ~Tel +31 (0)70 3523832 ~ Fax 3549589
E-mail: mmc@bart.nl ~Homepage www.stuseco.org

Jaarverslag 2015

STUSECO

Achtendertigste jaarverslag, d.d. 10 december 2015

Seminar Outlook 2018 en Scenario's 2015-2030 bij IGSR 3/1/2015

Inhoudsopgave:

Samenvatting	2
Jaarverslag van Stuseco over 2015	3
Samenwerking Stuseco/SPS/IGSR 2010-2015	5
Productiviteits Rekenschema Suriname.	8

Samenvatting

Na de workshops en seminar rond de jaarwisseling 2014/2015 in Paramaribo over lange termijn macro-economische scenario's is in 2015 is verder gegaan met de analyse voor de komende periode. Het resultaat "Suriname Scenario's 2015-2030" staat, tezamen met de gebruikte Suryamodel versie op www.stuseco.org

Een belangrijke assumptie in enkele van de scenario's is 2% extra productiviteitsgroei per jaar. De vraag is dan hoe dat te realiseren? Daartoe is op basis van een database van World Economic Forum en een daarop gebaseerde Competitiveness module (komt binnenkort op www.micromacroconsultants.com) het Productiviteits Rekenschema Suriname gemaakt. Met behulp daarvan kan worden afgetast hoe combinaties van hogere intensiteit van ruim 100 verschillende productiviteitsverhogende maatregelen kunnen doorwerken in de totale productiviteit van Suriname. Dit Productiviteits Rekenschema Suriname kan een hulpmiddel zijn om een beter idee te krijgen hoe de productiviteit van Suriname de komende 15 jaar gemiddeld 2% extra per jaar te verhogen. Dit Productiviteits Rekenschema Suriname staat als shareware op www.stuseco.org

Voor 2 tot 11 januari 2016 staat er weer een bezoek van Marein en Conny aan Suriname gepland. Dan zullen in workshops bij SPS en een seminar op vrijdagochtend 8 januari 2016 bij IGSR in Staatsoliegebouw, Universiteit Suriname diverse actuele scenario's voor 2016 (en later) worden gedraaid en besproken, waaronder scenario's met Suryamodel met andere assumpties terzake olie, goud, aluinaarde, wisselkoers, overheidsfinanciën etc.. Registratie voor dit seminar (kosten SRD 100 per persoon) kan tot 22 december 2015 via jennifer.landveld@uvs.edu Meer over de samenwerking Stuseco/SPS/IGSR in dit Jaarverslag Stuseco 2015 op www.stuseco.org

Jaarverslag van Stuseco over 2015

Zie op www.stuseco.org onder Overzicht Stuseco een overzicht van doel en organisatie.

Hieronder een foto van de jaarvergadering van het bestuur van de Stuseco op 30 januari 2015 met: Jaap van der Straaten, Conny van Schaijk- van der Schilden, Marein van Schaijk en Desiree Louz. Niet aanwezig wegens uitlandigheid; Rob Lansman.

Op vrijdag 30 januari bestuursvergadering Stuseco in Scheveningen
Van links naar rechts: Jap van der Straaten, Marein van Schaijk, Conny van Schaijk, Desiree Louz

Op 22 maart 2015 vergadering met Stuseco bestuurslid Rob Lansman

Vermeldenswaard is dat Micromacro Consultants BV (MMC), opgericht in 1994 door Marein van Schaijk, jarenlang de reiskosten naar Suriname betaalde. Verder was dit bedrijf van belang omdat Stuseco kon delen in de kennis opgedaan bij modelbouw voor en training in modellen in andere landen. MMC heft de afgelopen eenentwintig jaar macroabc modellen gebouwd voor een

twintigtal landen, waaronder, Curaçao, Aruba, Sint Maarten, Nederland, Polen, Ukraine, Macedonia, EU15, Indonesia, Kenya, Ethiopia, Zambia, Namibie, Rwanda, Bhutan, etc.

Activiteiten in 2015:

Zie in Verslag samenwerking Stuseco met SPS/IGSR verderop.

Financiën

De middelen van de Stuseco zijn afkomstig uit drie bronnen:

1. bestuursleden die gratis tijd ter beschikking stellen
2. donaties van bestuursleden en honoraria van door hen verzorgde trainingen etc.
3. kosten gesponsord door Micromacro Consultants

Met deze middelen heeft de Stuseco diverse trainingsbezoeken aan Suriname gefinancierd, en de productie van notities, (draai)boeken en artikelen. Voorts diverse trainingsbezoeken van Surinaamse economen aan de Stuseco in Nederland. De reis- en verblijfkosten van deze bezoeken aan Nederland zijn meestal betaald door de instantie waarvoor ze werken of een donor. Verder financierde de Stuseco in het verleden honoraria van Surinaamse economen die bijdragen leverden aan door de Stuseco uitgegeven boeken.

De directe financiële uitgaven waren de laatste jaren nagenoeg nihil. De belangrijkste activiteiten betreffende post graduate training van Surinaamse economen door de voorzitter, maar hij brengt geen honorarium in rekening. De materiële kosten van bezoeken aan Suriname (in combinatie met bezoeken voor zijn werk op Curaçao en Aruba) werden na 1994 gesponsord door het bedrijf van de voorzitter, Micromacro Consultants BV, dat ook de kantoorfaciliteiten en dergelijke voor zijn rekening nam voor trainingsbezoeken in Nederland en de betaling van de fees van de consultants die workshops gaven (behalve workshops gegeven door bestuursleden, want die krijgen geen honorarium). Daardoor waren de financiële uitgaven van de Stuseco de laatste jaren vrijwel niets. De reis- en verblijfkosten van bezoeken aan Suriname begin en eind 2015 zijn echter door Stuseco betaald. Daarom is de kas van de Stuseco nu vrijwel leeg, maar dat is geen probleem, want de activiteiten van Stuseco kosten wel tijd, maar weinig geld.

Plannen voor de toekomst

Het is de bedoeling verder te gaan zoals de afgelopen jaren met bezoeken aan Suriname en trainingsbezoeken aan Stuseco in Nederland en telewerken, ook via Skype. Zo kan zonnig en desgewenst ondersteuning worden gegeven aan SPS en IGSR (Universiteit van Suriname) bij update Suryamodel en gebruik van het model bij bouw scenarios en impact analyses. Plus verbetering van Suryamodel en modules.

Overzicht Stuseco in Euro in €	1977 t/m 2014 in €	2015 december in €
gegevens per ultimo		
Banksaldi per ultimo		
rc.cr		
spaar		
Banksaldi per ultimo	8688	450
inkomsten en uitgaven		
<i>Inkomsten:</i>		
donaties & honoraria gegeven		
door bestuursleden	133071	0
andere inkomsten (rente etc.)	7659	0
uitgaven: reiskosten begin en eind 2015		8080
uitgaven overig		158
uitgaven totaal (*)	132042	8238

*) Zie voor de uitsplitsing van de uitgaven en de activiteiten in afzonderlijke jaren de jaarverslagen van de betreffende jaren.

De reis- en verblijfkosten werden tot 2014 veelal betaald door Micromacro Consultants

Samenwerking Stuseco/SPS/IGSR 2010-2015

Op 30 december 2010 is in Suriname afgesproken dat Stuseco (Dr. Marein van Schaaijk), Institute of Graduate Studies and Research (IGSR) van de Anton de Kom Universiteit van Suriname en Stichting Planbureau Suriname (SPS) zullen samenwerken bij gebruik en verdere ontwikkeling van Suryamodel van de SPS. Het betreft een meerjarige samenwerking waarbij naast onderwijskundige ondersteuning, ook aandacht wordt besteed aan onderzoek. Marein van Schaaijk heeft IGSR van Universiteit van Suriname en SPS ondersteund bij gebruik van het Suryamodel. Verder heeft IGSR de Handleiding bij Suryamodel verbeterd en samen met SPS en Stuseco onderzoek gedaan dat is uitgemond in updates van base lines, lange termijn scenario's, what if simulaties, verbetering gedragsvergelijkingen en modules en een nieuwe module, de energiemodule. Voorts is in samenwerking met ABS een voorlopige I/O tabel betreffende 2007 gemaakt.

Naast samenwerking via telewerken vonden de volgende bezoeken plaats:

- Sur 40e bezoek aan Suriname van Marein en Conny 28/12/2010 - 2/1/2011

- Sur 41e bezoek aan Suriname van Marein en Conny 26/3 - 3/4/2011
  - Nld bezoek aan Stuseco in Nederland: 18-29 juli 2011: drs. Rosita Woodly-Sobhie en Vanessa Simson Msc. (IGSR) over energie module
  - Sur 42e bezoek aan Suriname van Marein en Conny 28/12/2013 - 5/1/2014 Op 3 januari presentatie recente Suryamodel en Energiemodule in seminar in Universiteit.
  - Nld bezoek aan Stuseco in Nederland: 12-21 augustus 2014: drs. Rosita Woodly-Sobhie, drs. Iwan Hoepel (SPS) en drs. Delano Pinas (EBS).
  - Sur 43e bezoek van Marein aan Suriname 27/12/2014 - 5/1/2015 Diverse workshops en 3/1/2015 een seminar bij IGSR, waarin Outlook, scenario's 2015-2030 en Handleiding bij Suryamodel werden gepresenteerd.
  - Curaçao April 2015 Conferentie over macro modellen waaraan SPS, IGSR en Stuseco deel namen.
- En binnenkort:
- Sur 44e bezoek van Marein aan Suriname 2/1 tot 11/1 2016 Diverse workshops en 5 en 7 en 8 januari 2016 een seminar bij IGSR, waarin de nieuwste modelversie en Scenario's 2015-2030 worden gepresenteerd.

Dus rond de jaarwisseling van zowel 2010/11, als 2013/14, als 2014/15 en 2015/16 waren er een week workshops bij IGSR of SPS, gevolgd door seminar bij IGSR. De Outlook 2018 is gepubliceerd door IGSR. Behalve via deze seminars werd er ook gecommuniceerd met geïnteresseerden via www.stuseco.org Daar werd ieder jaar een nieuwe versie van Suryamodel gezet, die als shareware kan worden gedownload. En Rapport Suriname Scenario's 2015-2030, bestaande uit:

- Baseline scenario 2015-2030 met overheidsramingen op basis van constante effectieve belastingdruk en uitgaven stijgen reëel met bevolkingsgroei, en trendmatige groei van de export. Inclusief actuele verwachtingen van aluinaarde, olie etc.
- Dit baseline scenario vertont geen hoge groei. Daarvoor is nodig extra groei van de arbeidsproductiviteit door re-shuffling overheidsuitgaven van alle ministeries meer richten op productiviteit bedrijven. In dat geval kan behalve een add factor in de productiviteit ook een add factor van 2% per jaar aan de export worden gegeven. In dit groei scenario zijn vervolgens ook additionele overheidsuitgaven mogelijk om de armoede verder te verminderen.

Gedurende de laatste jaren stonden de volgende onderwerpen centraal:

- Hands-on training in update Suryamodel en verlenging tot 2030. Frisse start met baseline tot 2030 vrijwel zonder add-factoren
- Bespreking macro-economische vooruitzichten lopende en volgende jaar
- Draaien diverse korte en lange termijn scenario' met alternatieve assumpties voor de export van olie, aluinaarde, goud etc.
- Vergelijking Sectors123 (bedrijfstukken module) en Sectorsabc
- Discussie I/O tabel 2007: is het mogelijk de 5 belangrijkste exportproducten aparte rijen en kolommen te geven?

- **Bouw en verbetering Energie module en scenario dat laat zien hoe na opening van de olieraffinaderij de export van ruwe olie zal dalen en er minder import van olieproducten nodig is**
- **Aanvullen Suritax met 2030 en koppelen aan de actuele Suryamodel. Formuleren welke dat uit Census nodig zijn om nieuwe Koopkracht module te bouwen.**

Workshop Suryamodel en Energie module Suriname bij Stuseco, augustus 2014
 Van links naar rechts: Rosita Woodly-Sobhie (IGSR), Iwan Hoepel (SPS),
 Marein van Schaaijk (Stuseco), Marc Stoffers (energie expert), Delano Pinas (EBS).

Seminar Outlook 2018 en Scenario's 2015-2030 bij IGSR 3/1/2015

Voorgenomen activiteiten in 2016:

Via telewerken (ook Skype) ondersteuning aan SPS bij gebruik van het Suryamodel en verbeteringen erin.

Nog overeen te komen research samenwerking met IGSR, zoals bijvoorbeeld bouw nieuwe poverty module op basis input uit Census..

Productiviteits Rekenschema Suriname.

Het World Economic Forum publiceert op zijn homepage ieder jaar een rapport met een rangschikking van landen op basis van hun Competitiveness op ruim honderd punten. Van in totaal 144 landen in 2014/15 staat Suriname op 110. (nr 144 is het slechtste). Sibren Vegter junior econoom bij Micromacro Consultants heeft die data in een Rekenschema gezet, waardoor nu per land kan worden berekend wat de bijdrage van ieder van die punten aan het totaal is. Verder kan uit de landenvergelijking een verband tussen de hoogte van de competitiviteits index en BBP per hoofd, een indicator voor de productiviteit worden afgeleid. In het geval van bijvoorbeeld Suriname kan daarmee worden berekend hoeveel 1% verbetering van de index per onderdeel kan hebben op de totale productiviteitsverbetering. Zo kan men in het Rekenschema Suriname aflezen dat 1% verbetering van alle 110 onderdelen gepaard kan gaan met bijna 7% verbetering van productiviteit. Verder is als voorbeeld berekend dat een bepaalde selectie van 32 onderdelen met ieder onderdeel 10% verbetering kan leiden tot in totaal ruim 30% productiviteitsstijging.

Dit is van belang in het kader van het Rapport groei Scenario's 2015-2030, waarin in twee scenario's is verondersteld dat er 2% per jaar (dus in totaal ruim 30% in 15 jaar) extra productiviteitsstijging komt in Suriname. Met behulp van dit Rekenschema kan die veronderstelling nader worden onderbouwd.

Zie Productiviteits Rekenschema Suriname.xls op www.stuseco.org